

T.C.

TARIM VE ORMAN BAKANLIđI

Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼đ¼

**YEM BEZELYESİ-2 TESCİL
RAPORU**

**BEREN
MAHİRBEY**

ANKARA 2024

YEM BEZELYESİ-2 ÇEŞİT ADAYLARININ TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Yem bezelyesi Tarımsal Değerleri Ölçme (TDÖ) denemeleri; 2021-2022 yılında ot denemesi için 6 aday 2 standart çeşit ile Konya/Karatay, Konya/Meram, Konya/Çumra lokasyonları ve 2022-2023 yılında 2 aday 4 standart çeşit ile Edirne/Merkez, Edirne/Merkez(İskenderköy), Tekirdağ/Hayrabolu ve Konya/Karatay lokasyonlarında kışlık olarak kurulmuştur. Denemeden elde edilen verilerle varyans analizi yapılmıştır.

Aday çeşitler hakkında farklı lokasyonlardaki denemelerden elde edilen yeşil ot verimi ve kuru ot verimi ile bazı morfolojik ve teknolojik değerler dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmıştır.

TDÖ denemeleri ile birlikte Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri 2 yıl süre ile Ankara/Yenikent ve Manisa/Beydere'de yapılmış ve her bir karakter için en uygun dönemde gözlemler alınmıştır. FYD testleri sonucu aday çeşidin kendi içinde üniform ve durulmuş olduğu tespit edilerek hakkında özellik belgeleri düzenlenmiştir.

BEREN; Semila Tohumculuk Tarım Ürünleri Gıda ve Hay. San. Ve Tic. Ltd. Şti.'ne ait aday çeşidin 2 yıllık TDÖ denemeleri sonucunda; 4460.9 kg/da yeşil ot verimi ile standart ortalama verimin (std. ort. 3418.0 kg/da), % 30.5 ilerisinde, 956.1 kg/da kuru ot verimi ile standart ortalama verimin (std. ort. 743.4 kg/da) % 28.6 ilerisinde bulunmuştur.

Aday çeşidin ortalama bitki boyu 82.7 cm, kuru ot örneği üzerinde yapılan teknolojik analizlerde; ham protein % 25.63, ham selüloz % 26.68, kuru madde % 92.80, NDF % 39.53, ADF % 30.78, ADL % 5.16 ve NYD 153 değerlerini göstermiştir.

MAHİRBEY; Asilgen Tarım Ürünleri Hayvancılık San. Ve Tic. Ltd. Şti.'ne ait aday çeşidin 2 yıllık TDÖ denemeleri sonucunda; 4016.3 kg/da yeşil ot verimi ile standart ortalama verimin (std. ort. 3418.0 kg/da), % 17.5 ilerisinde, 856.6 kg/da kuru ot verimi ile standart ortalama verimin (std. ort. 743.4 kg/da) % 15.2 ilerisinde bulunmuştur.

Aday çeşidin ortalama bitki boyu 81.8 cm, kuru ot örneği üzerinde yapılan teknolojik analizlerde; ham protein % 15.7, ham selüloz % 33.9, kuru madde % 92.7, NDF % 44.8, ADF % 35.1, ADL % 6.8 ve NYD 128 değerlerini göstermiştir.

Kuruluşumuzca Tescil Komitesine sunulan Beren ve Mahirbey çeşit adayları, aynı isimleri ile 28.03.2024 tarihinde yapılan Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Tescil Komitesince tescil edilmiştir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. 2021-2022 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Yeşil Ot Verimi Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Konya/ Karatay	Konya/ Meram	Konya/ Ladik	Genel Ortalama
1-Özkaynak (st)	3760.5 a	3115.3 c	2740.7 b	3205.5 bc
2-Taşkent (st)	3334.3 ab	3936.7 b	2954.5 b	3408.5 ab
3-Kasırga	943.3 d	1173.7 e	2762.1 b	1626.3 d
4-Pars	0.0 e	2007.0 d	2923.0 b	1643.3 d
5-Kafkas	2554.3 c	4885.7 a	3518.5 a	3652.8 a
6-Koç	0.0 e	1199.8 e	3289.3 a	1496.4 d
7-Beren	3043.0 b	4216.3 b	3356.3 a	3538.5 a
8-Mahirbey	3313.5 b	3142.0 c	2847.4 b	3101.0 c
F	**	**	**	**
VK (%)	14.2	12.6	7.1	11.2
AÖF	443.6	547.6	316.7	247.5

Çizelge 2. 2021-2022 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Kuru Ot Verimi Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Konya/ Karatay	Konya/ Meram	Konya/ Ladik	Genel Ortalama
1-Özkaynak (st)	885.0 a	562.9 d	521.9 c	656.6 bc
2-Taşkent (st)	875.0 ab	697.9 bc	522.7 c	698.5 b
3-Kasırga	225.0 e	244.7 f	503.1 c	324.3 d
4-Pars	0.0 f	401.6 e	498.5 c	300.0 d
5-Kafkas	643.0 d	837.3 a	636.8 ab	705.7 ab
6-Koç	0.0 f	219.4 f	684.9 a	301.4 d
7-Beren	770.0 bc	800.7 ab	611.6 b	727.4 a
8-Mahirbey	750.0 cd	623.9 cd	525.3 c	633.1 c
F	**	**	**	**
VK (%)	14.6	14.1	7.4	12.3
AÖF	111.6	113.6	60.9	54.6

Çizelge 3. 2022-2023 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Yeşil Ot Verimi Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Edirne/ Merkez	Edirne/ Merkez (İskenderköy)	Konya/ Karatay	Tekirdağ/ (Hayrabolu)	Genel Ortalama
1-Nany (st)	3550.0 d	3467.5 d	2235.0 b	2269.0	2880.4 e
2-Taşkent (st)	4155.0 d	3888.8 cd	2255.0 b	2003.3	3075.5 e
3-Assas (st)	5250.0 c	4388.8 c	3010.0 a	2038.4	3671.8 d
4-Özkaynak (st)	6200.0 b	5886.3 b	1760.0 c	1861.4	3926.9 c
5-Beren	7945.0 a	7526.3 a	2860.0 a	2279.5	5152.7 a
6-Mahirbey	6730.0 b	7347.5 a	2475.0 b	2258.7	4702.8 b
F	**	**	**	Ö.D.	**
VK (%)	8.0	7.2	7.6	12.5	8.7
AÖF	682.0	590.3	277.9	-	240.6

Çizelge 4. 2022-2023 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Kuru Ot Verimi Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Edirne/ Merkez	Edirne/ Merkez (İskenderköy)	Konya/ Karatay	Tekirdağ/ (Hayrabolu)	Genel Ortalama
1-Nany (st)	750.8 c	699.5 d	597.0 bc	578.7 a	656.5 d
2-Taşkent (st)	816.8 c	815.8 d	604.5 cd	560.7 a	699.4 d
3-Assas (st)	1215.3 b	966.0 c	813.5 a	588.0 a	895.7 c
4-Özkaynak (st)	1343.3 b	1267.3 b	489.5 d	443.0 b	885.8 c
5-Beren	1746.3 a	1556.0 a	740.0 ab	468.3 b	1127.6 a
6-Mahirbey	1318.0 b	1573.8 a	640.0 bc	565.4 a	1024.3 b
F	**	**	**	**	**
VK (%)	9.9	7.6	12.0	8.2	9.7
AÖF	178.2	130.9	117.1	66.3	60.7

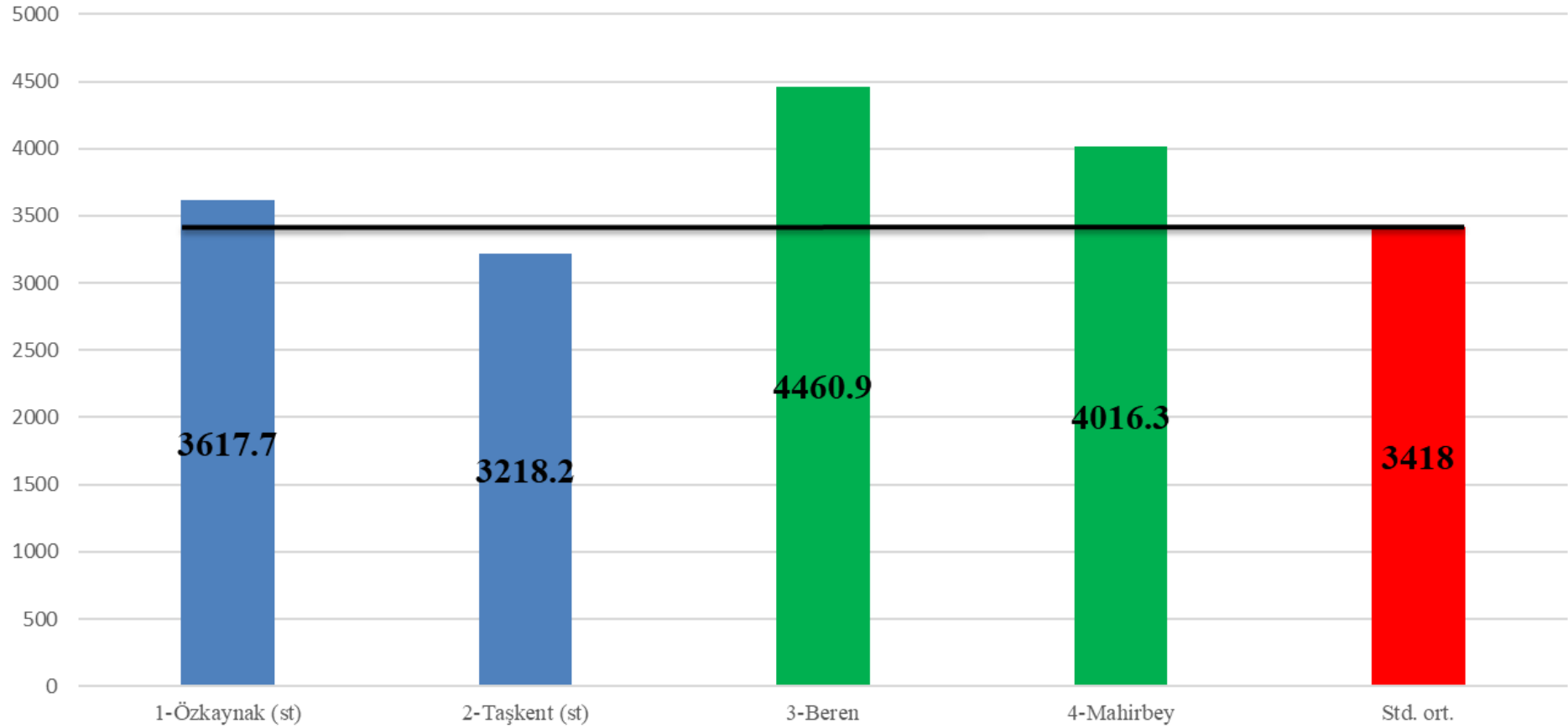
Çizelge 5. Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri 2022-2023 Yılı Yeşil Ot Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	2022			2023				Genel Ortalama	V.S.
	Konya/ Karatay	Konya/ Meram	Konya/ Ladik	Edirne/ Merkez	Edirne/ Merkez (İskenderköy)	Konya/ Karatay	Tekirdağ/ (Hayrabolu)		
1-Özkaynak (st)	3760.5	3115.3	2740.7	6200.0	5886.3	1760.0	1861.4	3617.7 c	3
2-Taşkent (st)	3334.3	3936.7	2954.5	4155.0	3888.8	2255.0	2003.3	3218.2 d	4
3-Beren	3043.0	4216.3	3356.3	7945.0	7526.3	2860.0	2279.5	4460.9 a	1
4-Mahirbey	3313.5	3142.0	2847.4	6730.0	7347.5	2475.0	2258.7	4016.3 b	2
F								**	
VK (%)								9.0	
AÖF								185.3	

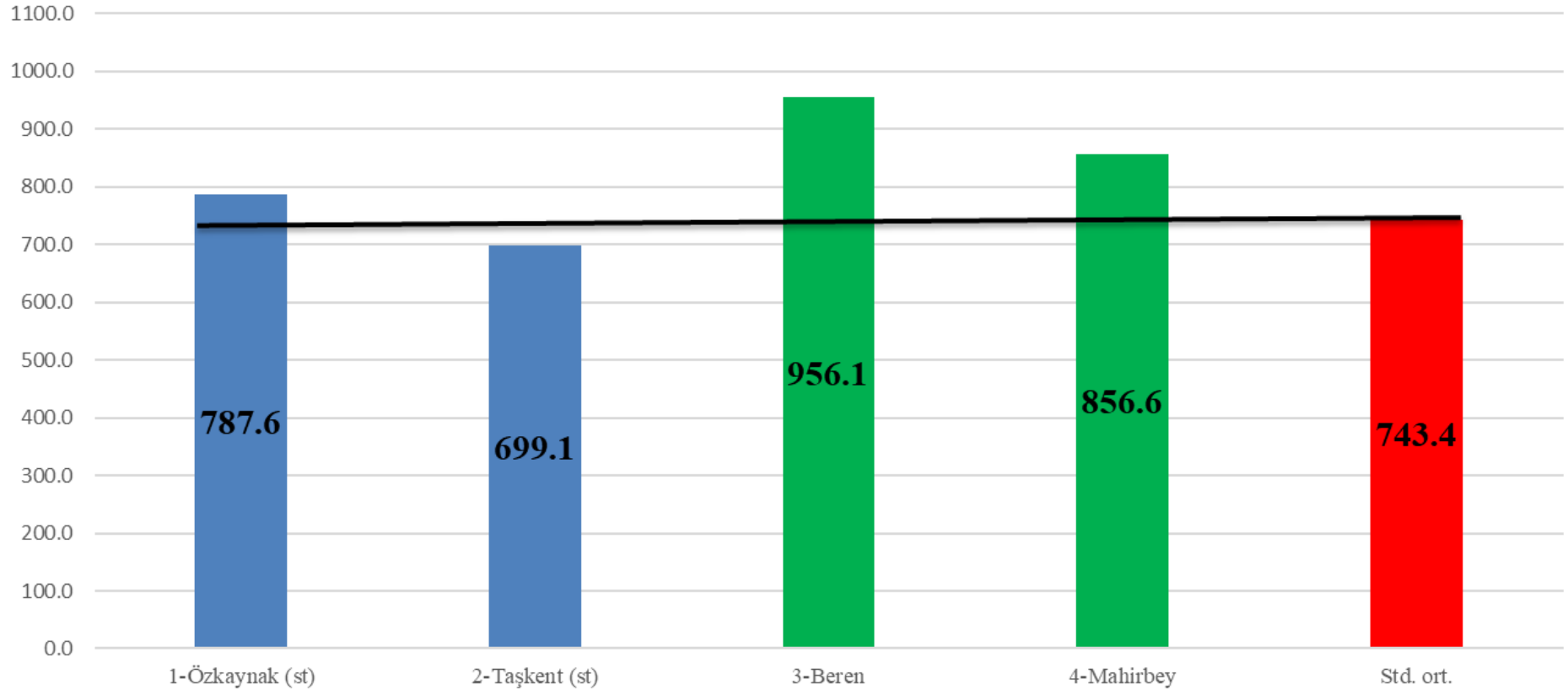
Çizelge 6. Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri 2022-2023 Yılı Kuru Ot Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	2022			2023				Genel Ortalama	V.S.
	Konya/ Karatay	Konya/ Meram	Konya/ Ladik	Edirne/ Merkez	Edirne/ Merkez (İskenderköy)	Konya/ Karatay	Tekirdağ/ (Hayrabolu)		
1-Özkaynak (st)	885.0	562.9	521.9	1343.3	1267.3	489.5	443.0	787.6 c	3
2-Taşkent (st)	875.0	697.9	522.7	816.8	815.8	604.5	560.7	699.1 d	4
3-Beren	770.0	800.7	611.6	1746.3	1556.0	740.0	468.3	956.1 a	1
4-Mahirbey	750.0	623.9	525.3	1318.0	1573.8	640.0	565.4	856.6 b	2
F								**	
VK (%)								9.2	
AÖF								40.9	

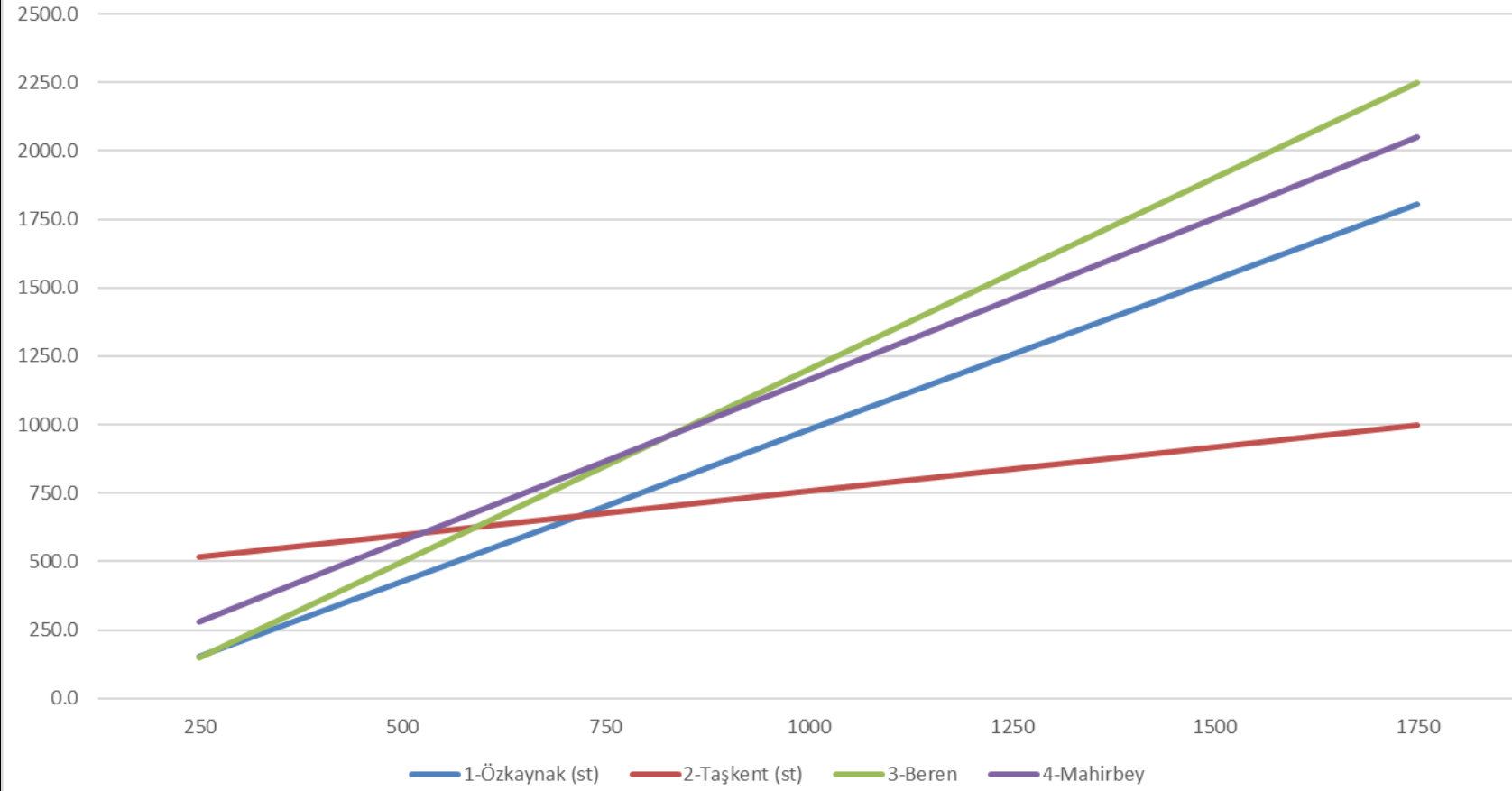
Grafik 1. 2022-2023 Yılı Yem Bezeleysi-2 Yeşil Ot Verim Grafiđi

Grafik 2. 2022-2023 Yılı Yem Bezeleysi-2 Kuru Ot Verim Grafiđi

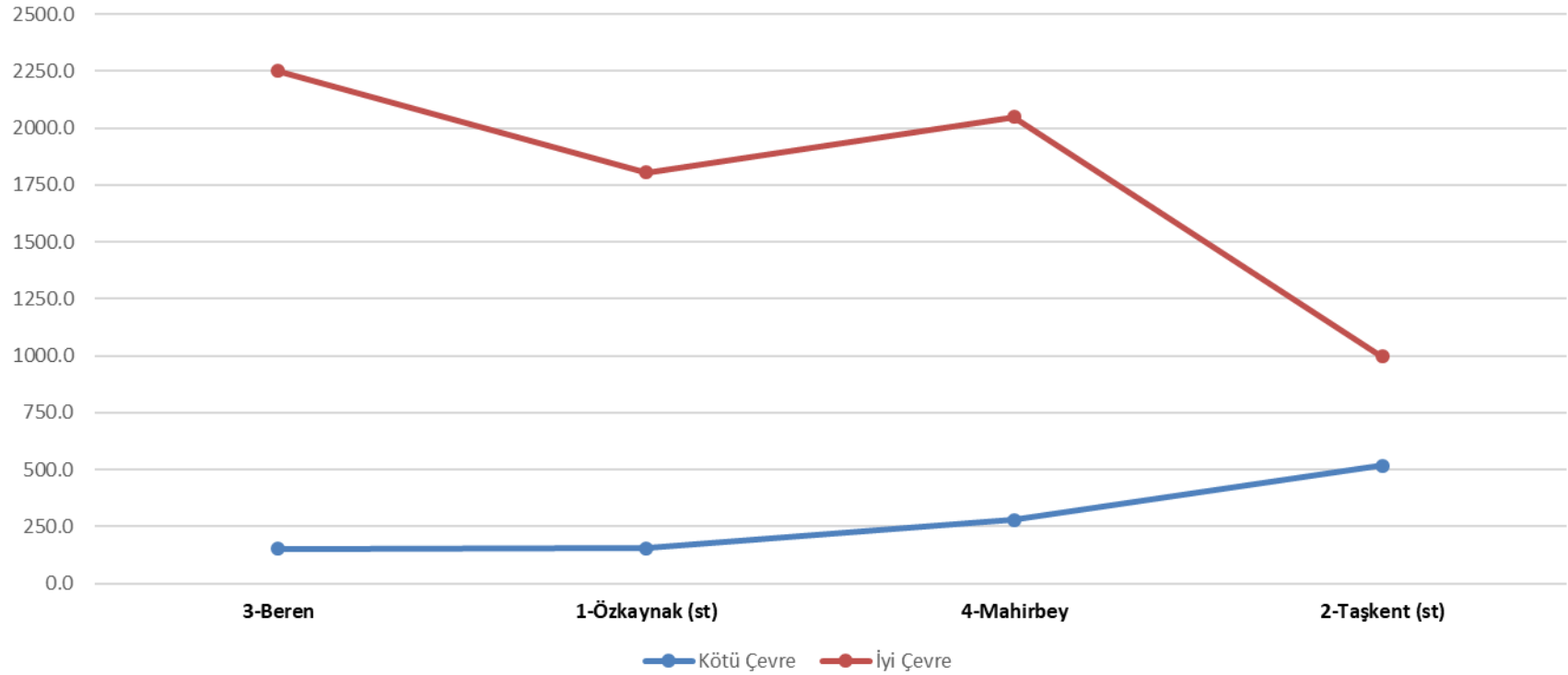

Grafik 3. Yem Bezelyesi-2 Beklenen Kuru Ot Verim Grafiđi

Grafik 4. Yem Bezelyesi-2 Beklenen Kuru Ot Verim Grafiđi

Çizelge 7. 2021-2022 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Konya/Karatay)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Kışa Dayanıklılık (%)	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Özkaynak (st)	23.05.2022	75.0	Mor	90	3760.5	885.0
2-Taşkent (st)	20.05.2022	65.0	Mor	90	3334.3	875.0
3-Kasırga	22.05.2022	60.0	Beyaz	30	943.3	225.0
4-Pars	-	-	-	0	0.0	0.0
5-Kafkas	20.05.2022	70.0	Mor	90	2554.3	643.0
6-Koç	-	-	-	0	0.0	0.0
7-Beren	25.05.2022	75.0	Beyaz	90	3043.0	770.0
8-Mahirbey	25.05.2022	70.0	Mor	70	3313.5	750.0

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 8. 2021-2022 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Konya/Meram)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Özkaynak (st)	27.05.2022	77.0	Mor	3115.3	562.9
2-Taşkent (st)	25.05.2022	85.0	Mor	3936.7	697.9
3-Kasırga	3.06.2022	93.0	Beyaz	1173.7	244.7
4-Pars	1.06.2022	72.0	Mor	2007.0	401.6
5-Kafkas	13.05.2022	91.0	Mor	4885.7	837.3
6-Koç	24.05.2022	69.0	Beyaz	1199.8	219.4
7-Beren	28.05.2022	74.0	Beyaz	4216.3	800.7
8-Mahirbey	28.05.2022	69.0	Mor	3142.0	623.9

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 9. 2021-2022 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Konya/Ladik)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Yatma (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Özkaynak (st)	31.05.2022	110.0	Mor	2	98	2740.7	521.9
2-Taşkent (st)	4.06.2022	104.0	Mor	3	95	2954.5	522.7
3-Kasırğa	10.06.2022	88.0	Beyaz	2	84	2762.1	503.1
4-Pars	7.06.2022	84.0	Mor	3	84	2923.0	498.5
5-Kafkas	27.05.2022	116.0	Mor	2	100	3518.5	636.8
6-Koç	31.05.2022	99.0	Beyaz	2	86	3289.3	684.9
7-Beren	5.06.2022	121.0	Beyaz	2	99	3356.3	611.6
8-Mahirbey	7.06.2022	110.0	Mor	3	94	2847.4	525.3

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 10. 2022-2023 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Edirne/Merkez)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Yatma (1-5)*	Kışa dayanıklılık (%)	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Nany (st)	24.03.2023	70.8	Mor	3	83	3550.0	750.8
2-Taşkent (st)	30.03.2023	80.2	Mor	3	85	4155.0	816.8
3-Assas (st)	30.03.2023	74.0	Mor	3	85	5250.0	1215.3
4-Özkaynak (st)	29.03.2023	79.2	Mor	3	85	6200.0	1343.3
5-Beren	26.03.2023	76.0	Beyaz	3	80	7945.0	1746.3
6-Mahirbey	26.03.2023	80.0	Mor	3	83	6730.0	1318.0

(*) 1-Dik, 3-Orta, 5-Yatık

Çizelge 11. 2022-2023 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Konya/Karatay)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Yatma (1-5)*	Kışa dayanıklılık (%)	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Nany (st)	15.05.2023	82.0	Mor	1	95	2235.0	597.0
2-Taşkent (st)	21.05.2023	90.0	Mor	1	95	2255.0	604.5
3-Assas (st)	19.05.2023	71.0	Mor	1	95	3010.0	813.5
4-Özkaynak (st)	22.05.2023	69.0	Mor	1	95	1760.0	489.5
5-Beren	23.05.2023	72.0	Beyaz	1	95	2860.0	740.0
6-Mahirbey	27.05.2023	55.0	Mor	1	95	2475.0	640.0

(*) 1-Dik, 3-Orta, 5-Yatık

Çizelge 12. 2022-2023 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Edirne/Merkez(İskenderköy))

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Yatma (1-5)*	Kışa dayanıklılık (%)	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Nany (st)	22.03.2023	73.4	Mor	3	85	3467.5	699.5
2-Taşkent (st)	2.04.2023	85.5	Mor	3	75	3888.8	815.8
3-Assas (st)	4.04.2023	70.3	Mor	3	90	4388.8	966.0
4-Özkaynak (st)	4.04.2023	80.5	Mor	3	90	5886.3	1267.3
5-Beren	7.04.2023	77.8	Beyaz	3	85	7526.3	1556.0
6-Mahirbey	1.04.2023	85.5	Mor	3	90	7347.5	1573.8

(*) 1-Dik, 3-Orta, 5-Yatık

Çizelge 13. 2022-2023 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Tekirdağ/Hayrabolu)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Doğal Bitki Boyu (cm)	Çiçek Rengi	Yatma (1-5)*	Kışa dayanıklılık (%)	Yeşil Ot Verimi (kg/da)	Kuru Ot Verimi (kg/da)
1-Nany (st)	17.05.2023	102.0	Mor	3	90	2269.0	578.7
2-Taşkent (st)	15.05.2023	98.8	Mor	3	90	2003.3	560.7
3-Assas (st)	17.05.2023	88.5	Mor	3	90	2038.4	588.0
4-Özkaynak (st)	16.05.2023	84.3	Mor	3	90	1861.4	443.0
5-Beren	13.05.2023	83.3	Beyaz	3	90	2279.5	468.3
6-Mahirbey	14.05.2023	103.3	Mor	3	90	2258.7	565.4

(*) 1-Dik, 3-Orta, 5-Yatık

Çizelge 14. 2022 Yılı Yem Bezelyesi-2 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Konya/Meram)*

Çeşitler	Kuru Madde (%)	Ham Protein (%)	Ham Selüloz (%)	NDF (%)	ADF (%)	ADL (%)	NYD	SKM (%)	KMT (%)
1-Özkaynak(st)	92.6	20.8	31.5	40.0	32.7	5.7	147	63.4	3.0
2-Taşkent(st)	92.6	27.0	25.8	36.0	35.3	6.0	159	61.4	3.3
3-Kasırga	93.3	22.7	33.7	44.2	35.4	6.3	129	61.3	2.7
4-Pars	93.2	22.3	32.3	45.6	33.9	6.0	128	62.5	2.6
5-Kafkas	93.3	25.5	28.1	40.0	31.8	6.3	149	64.1	3.0
6-Koç	93.4	19.5	30.0	43.1	35.3	6.5	133	61.4	2.8
7-Beren	92.8	25.6	26.7	39.5	30.8	5.2	153	64.9	3.0
8-Mahirbey	92.7	15.7	33.9	44.8	35.1	6.8	128	61.5	2.7

KM: Kuru Madde, HP: Ham Protein, HS: Ham Selüloz, NDF: Nötral Deterjan Çözeltisinde Çözünmeyen Lif, ADF: Asit Deterjan Çözeltisinde Çözünmeyen Lif, ADL: Asit Deterjan Çözeltisinden Sonra Kuvvetli Asitte Çözünmeyen Lignin. KMT: Kuru Madde Tüketimi, SKM: Sindirilebilir Kuru Madde, NYD: Nisbi Yem Değeri.

*Analizler Uluslararası Hayvancılık Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğüne Yaptırılmıştır.